

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713201004
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713201004.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša vo veci starostlivosti o maloletého G. Y., narodeného XX. XX. XXXX, ako aj maloletého J. Y., narodeného XX. XX. XXXX na čas do jeho plnoletosti, zastúpených opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva, a navrhovateľa J. Y., narodeného XX. XX. XXXX, zastúpeného JUDr. Michaelou Maňuchovou, advokátkou, Advokátska kancelária Lieskovec, Osloboditeľov 2585/5, maloletý G. Y. aj navrhovateľ bytom u matky, deti rodičov N. X. Y., narodennej XX. XX. XXXX, bytom D., D. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Michaelou Maňuchovou, advokátkou, Advokátska kancelária Lieskovec, Osloboditeľov 2585/5 a H. Y., narodeného XX. XX. XXXX, bytom Y. XXX, o návrhu matky na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom a o návrhu navrhovateľa J. Y., narodeného XX. XX. XXXX, o zvýšenie výživného na čas od jeho plnoletosti, o odvolaní otca maloletého G. Y. ako aj odporcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/37/2013-412 zo dňa 9. novembra 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 5P/37/2013-425 zo dňa 20. novembra 2015, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom, o nedoplatku výživného, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, **p o t v r d z u j e**.

V prevyšujúcej časti, v ktorej okresný súd konanie zastavil, ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd opravné uznesenie č. k. 5P/37/2014-425 zo dňa 20. 11. 2015 zrušuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi maloletého G. Y., aj ako odporcovi, H. Y., narodeného XX. XX. XXXX povinnosť prispievať zvýšeným výživným na maloletého J. Y., narodeného XX. XX. XXXX vo výške 100 € počnúc dňom 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014 do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky. Nedoplatok výživného za uvedené obdobie v sume 442 € povolil otcovi splácať v 46 € mesačných splátkach k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. Ďalej mu uložil povinnosť prispievať zvýšeným výživným na J. Y., narodeného XX. XX. XXXX taktiež vo výške 100 €, od 01. 02. 2014 do 30. 06. 2015, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k jeho rukám a nedoplatok na výživnom za obdobie február 2014 až jún 2015 vo výške 294 € povolil otcovi splácať v 49 € mesačných splátkach k rukám navrhovateľa, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. Zároveň rozhodol, že týmto rozsudkom dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 11C 31/2008-31 zo dňa 03. 04. 2008 v časti výživného. V prevyšujúcej časti súd konanie (o úprave styku otca s maloletým G. Y., narodeným XX. XX. XXXX) zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým G., okresný súd konanie zastavil podľa § 96 ods. 1 O. s. p. vzhľadom k tomu, že „matka na tomto netrvala, s čím súhlasil otec aj kolízny opatrovník“. Okresný súd zastavil konanie aj o výške výživného v časti 200 €, nakoľko vyjadrenie právnej zástupkyne navrhovateľov súd vyhodnotil ako späťvzatie návrhu vo zvyšnej časti výživného.

Pokiaľ ide o výživné pre maloletého J. Y., okresný súd pôvodne rozhodol rozsudkom č. k. 5P/37/2013 - 278 zo dňa 01. 12. 2014, ktorým otcovi uložil povinnosť prispievať zvýšeným výživným na maloletého J. sumou 80 € mesačne od 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014 dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám matky a od 01. 02. 2014 vo výške 100 € mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám samotného navrhovateľa, teda J. Y., narodeného XX. XX. XXXX. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol a rozhodol o nedoplatku na výživnom. Rozsudok okresného súdu bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16CoP/16/2015-310 zo dňa 12. 02. 2015, okrem iného, vo výroku o určení výživného ako na maloletého J., tak aj po nadobudnutí jeho plnoletosti, zrušený a vec krajský súd vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a pre nedostatok právneho posúdenia veci.

O výživnom pre maloleté deti bolo rozhodnuté pôvodne pri rozvode ich rodičov v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen č. k. 11C/31/2008-31 zo dňa 03. 04. 2008, kedy súd schválil rodičovskú dohodu s tým, že zaviazal otca platiť výživné vo výške 1.500,- Sk (49,70 €) na každé dieťa zvlášť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 04. 2008. V tom čase otec dosahoval mesačný zárobok 18.057,- Sk (599,38 €) a matka 9.409,- Sk (312,32 €).

Vzhľadom k tomu, že o výživnom pre maloletého G. Y. už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Zvolen 5P 37/2013-278 zo dňa 01. 12. 2014, ktorým bolo určené výživné na neho sumou 66 € od 01. 12. 2014, a vzhľadom k tomu, že konanie ohľadom úpravy styku otca s maloletým G. bolo zastavené, okresný súd ďalej konal len o určení zvýšeného výživného na maloletého J. Y. a po dosiahnutí jeho plnoletosti na neho ako na už plnoletú osobu. Okresný súd podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine posudzoval, či v súdnej veci došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom pre maloletého J. Y. (navrhovateľa). Vec právne posúdil aj podľa ustanovení § 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine. Dospel k záveru, že v súdnej veci sú splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného s prihliadnutím k tomu, že od poslednej úpravy výživného došlo k výraznej zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktorý v čase podania návrhu bol študentom 1. ročníka na strednej škole, pripravoval sa na budúce povolanie, takže bolo nesporné, že sa zvýšili náklady spojené aj s jeho výživou. K zmene pomerov došlo aj na strane obidvoch rodičov, nakoľko príjem matky od posledného rozhodnutia vzrástol v priemere o 265,01 €, pričom okruh vyživovacích povinností sa jej nezmenil. Znížili sa jej náklady na bývanie, nakoľko sa od posledného rozhodnutia vydala a na týchto výdavkoch sa podieľa aj jej terajší manžel. K zmene pomerov došlo aj na strane otca, nakoľko mu od poslednej úpravy výšky výživného pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej dcére XXX,XX. V čase posledného rozhodovania dosahoval zárobok 599,38 €. Služobný pracovný pomer bol s ním ukončený z dôvodov hrubého porušenia služobnej disciplíny, pričom súd mal preukázané, že za obdobie január 2010 až do ukončenia služobného pomeru do 02. 06. 2010 dosahoval čistý priemerný mesačný zárobok vo výške 627,12 €. Od 03. 06. 2010 poberá výsluhový dôchodok vo výške 386,48 €, popri tom podniká, takže je v jeho schopnostiach a možnostiach si privyrobiť. Podľa daňového priznania otec nevykazoval zisky, avšak súd mal za to, že tieto neodrážajú reálne možnosti a schopnosti otca. Výživné súd určil sumou 100 €, pričom zohľadnil aj jeho ďalšie dve povinnosti, a to k maloletemu G. vo výške 66 € mesačne a k maloletej T., s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Výživné súd určil diferencovane, a to od 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014, teda, do nadobudnutia plnoletosti maloletého J. a od 01. 02. 2014, teda, po nadobudnutí veku plnoletosti. Vyživovaciu povinnosť súd stanovil do 30. 06. 2015, kedy už maloletý nebol odkázaný na vyživovaciu povinnosť, pretože ukončil štúdium na strednej škole a v ďalšom štúdiu nepokračuje. O nedoplatku na výživnom súd rozhodol v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p., pričom pri vyčíslení vychádzal z tej skutočnosti, že otec na základe mimosúdnej dohody prispieval výživným vo výške 66 € a za obdobie 01. 01. 2013 do 01. 02. 2014 mu vznikol nedoplatok vo výške 442 €, ktorý mu súd povolil splácať tak, ako je uvedené v rozsudku. Nedoplatok na výživnom za obdobie po nadobudnutí plnoletosti maloletého J. okresný súd vyčísľil vo výške 294 € pri zohľadnení dobrovoľne plateného výživného vo výške 66 € do júna 2015, a tej skutočnosti, že za júl 2015 otec uhradil výživné taktiež v sume 66 €, za august 80 €, v septembri 70 € a októbri 70 €, a takto určený nedoplatok otcovi povolil splácať v 49 € mesačných splátkach, taktiež ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania ohľadom maloletého G., okresný súd rozhodol o ich náhrade podľa § 146 ods. 1 O. s. p., nakoľko konanie sa mohlo začať aj bez návrhu. O náhrade trov konania vo vzťahu k už dospelému J., okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p. s prihliadnutím k

tomu, že v priebehu konania nadobudol plnoletosť, a keďže mal v konaní len čiastočný úspech rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Okresný súd opravným uznesením (označeným len ako „uznesenie“) č. k. 5P/37/2013-425 zo dňa 20. novembra 2015, opravil rozsudok okresného súdu napadnutý odvolaním vo výroku o určení povinnosti otca prispievať zvýšeným výživným na J. Y. od 01. 02. 2014 do 30. 06. 2015 tak, že vyživovacia povinnosť otca trvá do 30. 05. 2015 a opravil aj výrok o nedoplatku na výživnom, ktoré je správne za obdobie od februára 2014 do mája 2015 vo výške 192 €. Mal za to, že vo veci došlo k chybe v počítaní, čo sa týka výroku rozhodnutia, a preto bolo potrebné vykonať opravu v zmysle § 164 O. s. p..

Proti rozsudku okresného súdu v spojení s opravným uznesením podal odvolanie otec maloletého (v súčasnosti už plnoletého) J., teda odporca. Uviedol, že nevie o tom, že by bol nejaký návrh (na zvýšenie výživného) podaný. Uviedol, že už 7 rokov žije s partnerkou H.R., z toho 4 roky v spoločnej domácnosti aj s jej maloletým synom H. R., narodeným XX. XX. XXXX. Uviedol, že platí nájom za byt spolu so všetkými službami okolo 300 € mesačne. V súčasnej dobe je jeho partnerka na rodičovskej dovolenke, lebo sa im narodila XX. XX. XXXX dcéra T., a teda, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Jeho mesačný príjem je 386,48 € ako výsluhový dôchodok a zo živnosti má zárobok v priemere na mesiac okolo 500 €. Okresný súd vôbec nebral do úvahy žiadne výdaje spojené so živnosťou. Taktiež uviedol, že pri rozvoze sa vzdal nároku na svoju polovicu bytu, ktorý bol v spoločnom vlastníctve s matkou maloletých detí s tým, že svoju časť prenechal obom svojim synom. Navrhovateľka tento byt predala, čím získala finančné prostriedky pre seba. Pred dvomi rokmi začala stavať chatu vedľa chaty svojich rodičov, nedávno sa presťahovala do 4 izbového bytu, ktorý si kúpila so svojim manželom. Usudzuje, že má dosť finančných prostriedkov, a nie aby ešte žiadala zvýšenie výživného, na ktoré on momentálne finančné prostriedky nemá.

Matka navrhovateľa ako navrhovateľka (v konaní o zvýšenie výživného do nadobudnutia jeho plnoletosti, ako aj samotný navrhovateľ, podali písomné vyjadrenie k odvolaniu otca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Žiadali, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Poukázali najmä na to, že odporca vlastnou vinou pre spáchanie úmyselného trestného činu, za ktorý bol uznaný vinným, prišiel o služobný pomer a dostatočný príjem.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, sčasti viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (pokiaľ ide o odvolanie proti rozsudku okresného súdu, ktorý týmto rozhodol o zvýšenom výživnom pre plnoletého X Y. a o nedoplatku na výživnom za obdobie po nadobudnutí jeho plnoletosti) a sčasti týmto rozsahom a dôvodmi neviazaný (podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. - pokiaľ ide o odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu vo výroku o zvýšení výživného na maloletého J. Y. a o nedoplatku na výživnom do jeho plnoletosti), bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil a opravné uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. i) O. s. p. zrušil z nasledovných dôvodov:

Odvolací súd sa v celom rozsahu pridrižava dôvodov napadnutého rozsudku. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, na ktorý aplikoval aj správne ustanovenia právneho predpisu. Správne okresný súd posudzoval, či v súdnej veci došlo od ostatnej úpravy výživného k takej podstatnej zmene pomerov, či už na strane oprávnenej osoby, alebo povinnej osoby, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného či už pre maloletého alebo dospelého J. R. Porovnaním predošlých majetkových a rodinných pomerov účastníkov s terajším stavom, dospel správne k záveru, že sú v súdnej veci dané dôvody na zvýšenie výživného. Správne diferencoval výživné na čas do plnoletosti a po plnoletosti navrhovateľa, ktorý sa v priebehu konania k návrhu na začatie konania, ktorý podala jeho matka, pripojil, pričom okresný súd správne rozhodol aj o nedoplatku na výživnom, ktoré aj správne vyčíslil. Pokiaľ otec namietal v odvolaní, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, na túto okresný súd v rozsudku prihliadol. Tvrdenie, že matka navrhovateľa sa nedávno presťahovala do 4 izbového bytu, ktorý si kúpila so svojim novým manželom nepreukázal, resp. nepreukázal, že predmetný byt bol zakúpený aj z finančných prostriedkov matky navrhovateľa, a pokiaľ namietal, že okresný súd nebral do úvahy výdaje spojené so živnosťou, samotný odporca v odvolaní uviedol, že má mesačný príjem 386,48 € ako výsluhový dôchodok a zo živnosti má zárobok v priemere na mesiac okolo 500 €, teda, má príjem cca 886 € mesačne, z ktorého zárobku aj pri prihliadnutí na výdaje spojené so živnosťou je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na navrhovateľa výživným ako rozhodol prvostupňový súd.

Pokiaľ okresný súd uznesením (správne opravným uznesením) opravil výrok rozsudku okresného súdu tak, že zmenil dobu vyživovacej povinnosti otca voči maloletému od 01. 02. 2014 do 30. 05. 2015 (oproti pôvodnému stavu od 01. 02. 2014 do 30. 06. 2015) a zmenil dobu, po ktorú vznikol nedoplatok na výživnom pre navrhovateľa za obdobie od februára 2014 do júna 2015 tak, že určil týmto opravným uznesením toto obdobie od február 2014 až máj 2015 namiesto sumy 294 € sumou 192 €, odvolací súd nemohol uznať, že išlo v konaní o chybu v počítaní, a to vzhľadom k tej skutočnosti, že zápisnica o pojednávaní zo dňa 09. 11. 2015 nebola opravená a opravné uznesenie je v skutočnosti v rozpore s písomne vyhláseným rozhodnutím okresného súdu. Rozhodnutím vyhláseným na pojednávaní je okresný súd viazaný (§ 156 ods. 4 O. s. p.). Vzhľadom na uvedené odvolací súd opravné uznesenie zrušil, nakoľko sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej (opravné uznesenie) a dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol čiastočne podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., podľa ktorého ustanovenia žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu a čiastočne podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní, v ktorom síce mal navrhovateľ úspech, ale keďže právo na náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p., a teda, návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy odvolacieho konania nepodal, odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.